

Nr 1116

PRACE NAUKOWE

Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu

Przedsiębiorczość i innowacyjność Wyzwania współczesności

Redaktorzy naukowci

Andrzej Kaleta

Krystyna Moszkowicz

Leszek Woźniak

Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu
Wrocław 2006

Komitet Redakcyjny

*Andrzej Matysiak (przewodniczący),
Tadeusz Borys, Jan Lichtarski, Adam Nowicki, Zdzisław Pisz,
Waldemar Podgórski, Wanda Ronka-Chmielowiec, Jan Skalik, Stanisław Urban*

Recenzenci

*Hanna Adamkiewicz-Drwiłło, Marian Hopej, Jan Maciejewski,
Mieczysław Moszkowicz, Halina Piekarz, Zdzisław Pięścione, Andrzej Pomykański,
Krystyna Poznańska, Łukasz Sułkowski*

Redakcja wydawnicza

Joanna Szynal, Joanna Świrski

Korekta

Barbara Cibis, Maria Wiszewska-Sroka

Projekt okładki

Beata Dębska

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu
Wrocław 2006

PL ISSN 0324-8445

Druk i oprawa: Zakład Graficzny AE we Wrocławiu. Zam. 398/06

Spis treści

Wstęp	15
Część I. Uwarunkowania przedsiębiorczości i innowacyjności. Przedsiębiorczość i innowacyjność w kontekście współczesnych problemów zarządzania	
Jerzy Baruk: Innowacje instrumentem zarządzania przedsiębiorstwem	19
Monika Brzózka: Efektywność działań innowacyjnych przedsiębiorstwa w relacjach z klientami na przykładzie handlu elektronicznego w Polsce	27
Tomasz Cebulak: Determinanty zdrowia wyznacznikiem innowacyjności produktu żywnościowego	36
Miłosz Czopek: <i>Work-Life-Balance</i> – innowacyjna strategia zarządzania	44
Dariusz Dąbrowski: Ocena intensywności oraz efektów innowacji według działów przemysłu	51
Konrad Drozd: Projekt wdrożenia zrównoważonej karty wyników jako innowacji w systemie zarządzania strategicznego na przykładzie firmy zarządzanej przez projekty	59
Małgorzata Dylak: Główne zmiany uwarunkowań rozwoju przedsiębiorczości w Polsce	67
Barbara Grzybowska: Innowacyjność przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego w województwie warmińsko-mazurskim	74
Hanna Hall, Marcin Gębarowski: Ambient media – innowacyjne działania i narzędzia komunikacji marketingowej	82
Marzena Jankowska-Miśkiewicz: Stres i zespół wypalenia zawodowego jako bariery innowacyjności	90
Andrzej Kaleta: Innowacyjność strategii jako czynnik sukcesu przedsiębiorstw	98
Józefa Krawczyk, Zofia Sokołowicz, Maria Ruda: Innowacyjność drobiarstwa warunkiem jego konkurencyjności na europejskim rynku	105
Maria Majewska, Paweł Bator: Działalność innowacyjna przedsiębiorstw z wyłącznym udziałem kapitału polskiego na tle przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym	112
Renata Matysik-Pejas: Kształtowanie innowacyjności produktów żywnościowych poprzez sposób ich pakowania	120
Teresa Piecuch: Innowacje narzędziem przedsiębiorczości	128
Krystyna Poznańska: Sieci innowacyjne a małe i średnie przedsiębiorstwa ...	136

Piotr Skrzypek: Narzędzia zarządzania na tle współczesnych tendencji biznesowych	144
Mirosław Sołtysiak, Magdalena Suraj-Sołtysiak: Koncepcje teorii ryzyka ..	153
Sylvia Stańczyk: Kulturowe uwarunkowania innowacyjności przedsiębiorstw we współczesnym świecie biznesu	160
Aleksandra Sus-Januchowska: Innowacyjność, przedsiębiorczość, elastyczność – triada nowoczesnego zarządzania	167
Iwona Szczepaniak: Innowacyjność jako czynnik wzrostu konkurencyjności polskich producentów żywności	172
Łukasz Wawrzynek: Reakcja organizacji na zmiany innowacyjne w kontekście zagrożenia kryzysem	183
Marek Wąsowicz: Innowacyjne biura zarządzania projektami	189
Joanna Wiechoczek: Zmiany w marketingowych procesach planowania innowacji produktowych pod wpływem globalizacji (na przykładzie dóbr trwałego użytku)	196

Część II. Przedsiębiorca i strategię rozwoju przedsiębiorstw w warunkach integracji i globalizacji, a także regionalizacji

Jan Adameczyk: Globalizacja i regionalizacja – współzależne zjawiska determinujące ramy funkcjonowania współczesnych przedsiębiorstw	211
Agnieszka Baruk: Czy polskie firmy realizują założenia marketingu personalnego? – wyniki badań empirycznych	218
Bogusław Bembenek: Partnerstwo przejawem przedsiębiorczości	227
Marta Domagalska-Grędyś: Pożądane cechy lidera według opinii zrzeszonych producentów rolnych województwa małopolskiego	236
Alicja Doniec: Znaczenie sektora <i>non profit</i>	243
Andrzej Gazda: Doskonalenie zarządzania jakością w przedsiębiorstwie przemysłowym	253
Agata Gierczak: Wpływ informacyjnych i komunikacyjnych technologii (IKT) na zmiany kierunków strategii małych i średnich przedsiębiorstw ...	260
Svetlana Gudkova, Beata Glinka: Zachowania przedsiębiorców w momentach krytycznych jako czynnik wpływający na rozwój	267
Leon Jakubów, Letycja Sołoducho-Pelc: Czynniki sukcesu małych przedsiębiorstw	274
Jerzy Kisielnicki: Wirtualizacja jako strategia rozwoju przedsiębiorstw w warunkach integracji i globalizacji	280
Krystyna Kmiotek, Dagmara Lewicka, Piotr Oleśniewicz: System motywowania jako narzędzie wspierania przedsiębiorczości	291
Grzegorz Lew: Wykorzystanie informacyjnych walorów rachunkowości finansowej w nowoczesnym zarządzaniu controllingowym	299
Jerzy Łunarski, Dorota Stadnicka: Potencjał i procesy innowacyjne	307

Konstanty Owczarek: Rola sieci innowacji w racjonalizacji cyklu innowacyjnego	315
Tadeusz Pokusa: Formy i ewolucja integracji w zarządzaniu łańcuchem dostaw	323
Małgorzata Popek: Polski przedsiębiorca a europejskie prawo konsumenckie – wybrane zagadnienia dotyczące ochrony przed nieuczciwą reklamą	332
Dariusz Sobotkiewicz: Problemy zarządzania przedsiębiorstwem w warunkach globalizacji	340
Łukasz Sułkowski, Andrzej Marjański: Determinanty przedsiębiorczości w biznesach rodzinnych – badania empiryczne	349
Magdalena Suraj-Sołtysiak, Mirosław Sołtysiak: Przetrwanie czy upadłość? Klasyczne i nowoczesne metody prognozowania bankructwa przedsiębiorstw	356
Alfred Szydelko: Harmonizacja i standaryzacja zasad rachunku kosztów łączonych spółek	364
Lucyna Witek, Beata Zatwarnicka-Madura: Czy programy lojalnościowe są skuteczne?	369
Anna Witek-Crabb: Zmiana paradygmatu zarządzania strategicznego – zarys koncepcji	377
Przemysław Wolczek: Strategia rozwoju przedsiębiorstwa na przykładzie firmy Maspex	387

Część III. Instytucjonalne i regionalne uwarunkowania innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw

Robert Dankiewicz: Ocena podmiotu gospodarczego a możliwość uzyskania gwarancji ubezpieczeniowej	401
Aleksandra Grabowska: Stymulanty rozwoju innowacyjności w regionach Polski na przykładzie działalności badawczo-rozwojowej	409
Agnieszka Ichniowska, Joanna Wiażewicz: Wykorzystanie internetu w podnoszeniu konkurencyjności MŚP na przykładzie wybranych firm województwa podkarpackiego	418
Aranka Ignasiak-Szulc, Marzena Piotrowska-Trybull: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności w regionie (na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego)	426
Agata Jakubowska: Marketing partnerski w instytucjach bankowych	436
Bartosz Jasiński: Nisza rynkowa jako alternatywna strategia rozwoju małych przedsiębiorstw	443
Małgorzata Juchniewicz: Działalność innowacyjna przedsiębiorstw przemysłu spożywczego w województwie warmińsko-mazurskim	450
Marek Kiczek: Wpływ szkoleń na podnoszenie wiedzy pracowników w zakresie systemu zarządzania jakością	458

Daniel Kozdęba, Grzegorz Budzik: Parki technologiczne jako narzędzie poprawy konkurencyjności regionu	468
Monika Krakowiak: Marketing relacji w gminie	473
Joanna Kuczevska: Benchmarking jako instrument poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw	480
Krzysztof Kud: Wpływ technologii informatycznej na działalność małych i średnich przedsiębiorstw regionu Podkarpacia	492
Rafał Kusa: Wybrane metody oceny wpływu innowacyjności na pozycję konkurencyjną przedsiębiorstw	499
Leszek Kwieciński, Krystyna Moszkowicz: Rola przedsiębiorstw innowacyjnych w regionalnych strategiach innowacji. Przykład Dolnośląskiej strategii innowacji	506
Jerzy Łunarski, Dorota Stadnicka: Problemy edukacyjnego wspierania potrzeb innowacyjnych województwa podkarpackiego	515
Jan Mackiewicz, Waldemar Zadworny: Rozwój przedsiębiorczości w mikroregionie Dolina Strugu	523
Anna Marcinek, Alicja Rogoż, Krystyna Sieniawska: Kształtowanie relacji z klientami w wybranych firmach Podkarpacia	531
Tomasz Misiak: Aktywność innowacyjna a wzrost gospodarczy	539
Jacek Pasieczny: Regionalne uwarunkowania powstawania klastrów	547
Marta Pomykała: Prawna ochrona programów komputerowych warunkiem rozwoju współczesnej e-gospodarki	555
Beata Rabsztyn: Marketing partnerski jako element innowacyjnego zarządzania regionem	563
Anita Richert-Kaźmierska: Kapitał intelektualny i innowacyjność w kontekście rozwoju regionalnego	570
Barbara Sieńko: Analiza źródeł finansowania rozwoju i innowacji w przedsiębiorstwach województwa podkarpackiego	578
Barbara Sieńko, Krzesław Stokłosa: Analiza zmian w rozliczeniach finansowych pomiędzy firmami z siedzibami w różnych państwach na przykładzie przedsiębiorstw województwa podkarpackiego	586
Celina Solek: Wpływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych na poprawę konkurencyjności regionu Podkarpacia	593
Ewa Stańczyk-Hugiet: Zarządzanie wiedzą w klastrach	601
Artur Stec: Zmiany w wydatkach inwestycyjnych w zakładach przetwórstwa żywności wieprzowego na Podkarpaciu w latach 1999-2004	607
Artur Stec, Maria Ruda: Przemiany w sektorze przetwórstwa żywności wieprzowego na Podkarpaciu w latach 1999-2005	614
Janusz Strojny: Regionalne instrumenty wspomagania przedsiębiorczości (na przykładzie województwa podkarpackiego)	621
Urszula Szulczyńska: Współpraca przedsiębiorstw w dziedzinie innowacji ...	630

Kazimierz Tuszyński: Elementy innowacyjne w funduszach strukturalnych Krajów Grupy Wyszehradzkiej	638
Arkadiusz Tuziak: Projekt <i>foresight</i> w perspektywie regionalnej strategii innowacji	646
Bożena Tuziak: Społeczne i przestrzenne uwarunkowania potencjału innowacyjnego społeczności lokalnych	655
Andrzej Piotr Wiatrak: Przedsiębiorczość zespołowa jako narzędzie rozwoju lokalnego	664
Marian Woźniak, Małgorzata Lechwar: Innowacje a rozwój turystyki na obszarach wiejskich	672
Dariusz Wyrwa: Rola funduszy europejskich we wspieraniu rozwoju konkurencyjności i innowacyjności MŚP w Polsce	679
Ewa Zeman-Miszewska: Instytucjonalne formy wspierania przedsiębiorczości	687

Część IV. Zarządzanie środowiskiem i ekoinnowacje

Sylvia Dziedzic, Bożydar Ziolkowski: Trudności we wdrażaniu systemu zarządzania środowiskowego jako bariera ekoinnowacyjnych rozwiązań ...	695
Marzena Hajduk, Leszek Woźniak: System zarządzania środowiskowego wg normy ISO 14001 jako stymulator ekoinnowacyjności – oczekiwania i korzyści wewnętrzne przedsiębiorstw	702
Józefa Krawczyk, Zofia Sokolowicz: Rozwój proekologicznej produkcji drobiarskiej jako czynnik rozwoju obszarów wiejskich	710
Hanna Kruk: Wykorzystanie środowiska przyrodniczego czynnikiem rozwoju regionalnego	716
Janusz Rak, Barbara Tchórzewska-Cieślak: Ryzyko – nowa kategoria bezpieczeństwa środowiskowego	724
Renata Tobiasz-Salach, Dorota Bobrecka-Jamro, Władysława Jastrzębska: Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska w powiecie przemyskim	734
Leszek Woźniak, Sylvia Dziedzic: Świadomość ekoinnowacyjna w motywach wdrażania systemu zarządzania środowiskowego ISO 14001	741

Summaries

Part I. Entrepreneurship and Innovation Determinants. Entrepreneurship and Innovation in the Context of Contemporary Business Problems

Jerzy Baruk: Innovations as an Instrument in Enterprise Management	26
---	----

Monika Brzózka: Efficiency of Innovative Operation in Enterprise – Client Relationship on the Example of Electronic Commerce in Poland	35
Tomasz Cebulak: The Health Determinants as Innovation Factors of Food Product	43
Miłosz Czopek: Work-Life-Balance: Innovative Management Strategy	50
Dariusz Dąbrowski: Appraisal of Industrial Divisions According to Innovation Intensity and Performance	58
Konrad Drozd: The Project of BSC Implementation as an Innovation in the Strategic Management System on the Example of a Project Managed Company	66
Małgorzata Dylak: Main Changes in Conditioning of the Enterprise's Development in Poland	73
Barbara Grzybowska: Innovativeness of Industrial Processing Enterprises in Warmia and Mazury Province	81
Hanna Hall, Marcin Gębarowski: Ambient Media – Innovative Tools and Activities of Marketing Communication	89
Marzena Jankowska-Mihulowicz: Stress and Burnout Syndrome as Barriers to Innovation	97
Andrzej Kaleta: Strategy Innovation as an Enterprise Success Factor	104
Józefa Krawczyk, Zofia Sokołowicz, Maria Ruda: Innovation in the Poultry Industry as a Condition of its Competitiveness on the European Market	111
Maria Majewska, Paweł Bator: Innovative Activity of Companies with Exclusively Polish Capital against the Background of the Firms with Foreign Capital	119
Renata Matysik-Pejas: Creating the Innovation of Foodstuffs by Wrapping ..	127
Teresa Piecuch: Innovation as a Tool of Entrepreneurship	135
Krystyna Poznańska: Innovative Networks and Small and Medium-Sized Enterprises	143
Piotr Skrzypek: Management Tools against a Background of Current Business Tendencies	152
Mirosław Soltysiak, Magdalena Suraj-Soltysiak: Risk as a Factor of Company's Operating	159
Sylvia Stańczyk: Cultural Way to Innovation in a Contemporary Business World	166
Aleksandra Sus-Januchowska: Innovation, Enterprise and Flexibility – Triad of the Present Organizations	171
Iwona Szczepaniak: Innovation as a Factor Leading to the Rise the Competitiveness of Polish Food Producers	182
Łukasz Wawrzynek: Organizational Reaction of the Innovational Changes in the Context of Crisis Threat	188
Marek Wąsowicz: Innovation Offices of Project Management	195

Joanna Wiechoczek: Changes in Marketing Processes of Product Innovation Planning Affected by Globalization (on the Example of Durable Goods) ..	207
--	------------

Part II. Entrepreneur and Development Strategy in the Context of Integration, Globalisation and Regionalisation

Jan Adamczyk: Globalisation and Regionalism – Coherent Phenomena that Determine Functioning of Modern Companies	217
Agnieszka Baruk: Do Polish Firms Realize Principles of Personnel Marketing? – Results of Empirical Research	226
Bogusław Bembenek: Partnership as a Result of Enterprise	235
Marta Domagalska-Grędyś: Desired Characteristics of a Leader in the Opinions of Agri-producer Group Members of the Malopolska Region	242
Alicja Doniec: Significance of the Non-Profit Sector	252
Andrzej Gazda: Improvement of Quality Management in Industrial Enterprise	259
Agata Gierczak: Influence of Information and Communication Technologies (ICT) on Changes of Strategies Directions Used by Small and Medium Enterprises	266
Svetlana Gudkova, Beata Glinka: Entrepreneurs' Behaviour in Critical Incidents as a Factor Influencing Development	273
Leon Jakubów, Letycja Sołoduch-Pelc: The Success Factors of Small Firms	279
Jerzy Kisielnicki: The Virtualization as a Strategy of Development of Enterprises in Conditions of Integration and Globalization	290
Krystyna Kmiotek, Dagmara Lewicka, Piotr Oleśniewicz: A System of Motivating as a Tool for Enterprise Promoting	298
Grzegorz Lew: The Use of Informative Advantages of Financial Accountancy in Modern Controlling Management	306
Jerzy Łunarski, Dorota Stadnicka: Innovational Potential and Processes ..	314
Konstanty Owczarek: Role of Innovation Networks in Innovation Cycle Rationalization	322
Tadeusz Pokusa: Forms and the Evolution of Integration in Delivery Chain Management	331
Małgorzata Popek: Polish Entrepreneur vs. the European Consumer Law, Selected Issues Concerning the Protection Against Dishonest Advertising	339
Dariusz Sobotkiewicz: Problems of Enterprise Management in Globalization's Terms	348
Łukasz Sułkowski, Andrzej Marjański: Determinants of Enterprise in Family Businesses – Empirical Research	355
Magdalena Suraj-Soltysiak, Mirosław Soltysiak: Survival or Bankruptcy? Classical and Modern Methods of Corporate Bankruptcy Prediction	363

Alfred Szydelko: Harmonization and Standarization of Costs Account's Principles of the Joint Partnerships	368
Lucyna Witek, Beata Zatwarnicka-Madura: Are the Loyalty Programmes Efficient?	376
Anna Witek-Crabb: Change of the Strategic Management Paradigm – Concept Outline	386
Przemysław Wolczek: Growth Strategy of an Enterprise on the Example of Maspex Company	397

Part III. Institutional and Regional Determinants of Business Innovation and Competitiveness

Robert Dankiewicz: Assessment of Enterprise vs. Possibility of Getting Insurance Guarantee	408
Aleksandra Grabowska: Stimulant of Innovation Development in Poland's Regions on the Example of Research & Development Activity	417
Agnieszka Ichniowska, Joanna Wiażewicz: Role of Internet in the Increase of Small and Medium Enterprises Competitiveness on the Example of the Selected Firms from Podkarpackie Providence	425
Aranka Ignasiak-Szulc, Marzena Piotrowska-Trybull: Support of Enterprise and Innovations in a Region (Based on Kujawsko-Pomorskie Voivodeship)	435
Agata Jakubowska: Partnership Marketing in Banks	442
Bartosz Jasiński: Market Niche as an Alternative Development Strategy of Small Enterproses	449
Malgorzata Juchniewicz: Innovative Activity of Food Industry Enterprises in Warmia and Mazury Voivodeship	457
Marek Kiczek: Influence of Trainings on the Improvement of Employees Knowledge within the Scope of Quality Management	467
Daniel Kozdęba, Grzegorz Budzik: Technological Parks as the Instrument of Improving the Competitiveness of a Region	472
Monika Krakowiak: Relationship Marketing in a Commune (Communal Units)	479
Joanna Kuczevska: Benchmarking – the Instrument of Enterprises' Competitiveness Improvement	490
Krzysztof Kud: Computer Support of Innovation in Small Business Enterprises of Podkarpacie	498
Rafał Kusa: Selected Methods of Assessment of Innovation's Influence on Competitiveness of Enterprises	505
Leszek Kwieciński, Krystyna Moszkowicz: The Role of Innovative Enterprises in the Regional Innovation Strategies. Case of the Regional Innovation Strategy of Lower Silesia	514

Jerzy Łunarski, Dorota Stadnicka: Problems of Educational Support of Innovational Needs in Podkarpackie Province	522
Jan Mackiewicz, Waldemar Zadworny: Entrepreneurship Development in the Micro-region of Strug	530
Anna Marcinek, Alicja Rogoż, Krystyna Sieniawska: Forming Relations with Customers in Chosen Companies of Podkarpackie Province	538
Tomasz Misiak: The Innovative Activity Against the Economic Growth	546
Jacek Pasieczny: Regional Factors Influencing Cluster Creation	554
Marta Pomykała: Legal Protection of Computer Software as a Condition of Development of Modern e-economy	562
Beata Rabsztyn: Marketing Based on Partnership as an Element of Innova-tional Regional Management	569
Anita Richert-Kaźmierska: Intellectual Capital and Innovativeness in Re-gional Development Context	577
Barbara Sieńko: The Analysis of Funding Sources for the Development and Innovations in Enterprises of Podkarpackie Region	585
Barbara Sieńko, Krzesław Stokłosa: The Analysis of Changes in Financial Settlements Between Enterprises with Offices in Deferent Countries – an Example of Enterprises from Podkarpackie Region	592
Celina Solek: Influence of Foreign Direct Investment on Improving the Competitiveness of Podkarpackie Region	600
Ewa Stańczyk-Hugiet: Knowledge Management in Clusters	606
Artur Stec: Changes in Investment Expenditures in Pork Processing Plants in Podkarpackie Province in the Years 1999-2004	613
Artur Stec, Maria Ruda: Changes in Pork Processing Sector in the Podkar-packie Province in the Years 1999-2005	620
Janusz Strojny: Regional Instruments of Supporting Entrepreneurship on the Example of Podkarpackie Voivodeship	629
Urszula Szulczyńska: Companies' Cooperation in the Field of Innovation	637
Kazimierz Tuszyński: Innovation Elements in Structural Funds of the Co-untries of Visegrad Group	645
Arkadiusz Tuziak: The Foresight Project in the Perspective of the Regional Strategy of Innovation	653
Bożena Tuziak: Social and Spatial Conditionings of the Innovative Potential of Local Communities	663
Andrzej Piotr Wiatrak: Group Enterprise as a Tool of Local Development ..	671
Marian Woźniak, Małgorzata Lechwar: Innovations and Development of Tourism on Rural Areas	678
Dariusz Wyrwa: Role of European Funds in the Support of Development of Competitiveness and Innovation of Small and Medium Enterprises in Poland	686

Ewa Zeman-Miszewska: Institutional Forms of Supporting the Entrepreneurship	691
--	------------

Part IV. Environmental Management and Eco-innovation

Sylvia Dziedzic, Bożydar Ziółkowski: Difficulties Connected with Implementation of Environmental Management System as a Barrier for Ecoinnovative Solutions	701
Marzena Hajduk, Leszek Woźniak: The Environmental Management System ISO 14001 as the Stimulus of Ecoinnovations – Expected Internal Benefits and the Final Result	709
Józefa Krawczyk, Zofia Sokołowicz: Development of Ecological Poultry Production as a Factor in the Development of Rural Areas	715
Hanna Kruk: Natural Environment Use as a Factor of Regional Development	723
Janusz Rak, Barbara Tchórzewska-Cieślak: Risk – a New Category of Environmental Safety	733
Renata Tobiasz-Salach, Dorota Bobrecka-Jamro, Władysława Jastrzębska: Capital Expenditure on Environment Protection in Przemyśkie District	740
Leszek Woźniak, Sylvia Dziedzic: Ecoinnovative Awareness in Motives Connected with the Implementation of Environmental Management System ISO 14001	747

Wstęp

Warunki rozwoju współczesnej gospodarki generują wciąż nowe wyzwania, nieustannie podnosząc wymagania warunkujące sukces organizacji. Sprostać im coraz trudniej, o czym boleśnie przekonują się coraz liczniejsze, nie tylko polskie przedsiębiorstwa. Wymagania rosną nie tylko w stosunku do przedsiębiorstw. Także w innych dziedzinach, dotąd nie poddawanych rygorom rynkowym i ekonomicznym, coraz trudniej o sukces. Skala owych trudności nieustannie rośnie, zapowiadając zupełnie nowe zagrożenia rozwojowe w przyszłości.

Najsukuteczniejszą metodą osiągania dzisiejszych, a zwłaszcza przyszłych sukcesów staje się niewątpliwie przedsiębiorczość i innowacyjność organizacji. Dotyczy to wszystkich bez wyjątku organizacji, także tych, które jak dotąd wydają się zwolnione z postaw i działań innowacyjnych. Co interesujące w realiach polskich, termin przedsiębiorczość utożsamiany jest zazwyczaj z małymi i średnimi przedsiębiorstwami, a innowacyjność rezerwowana jest zazwyczaj dla przedsiębiorstw większych, o znacznym potencjale badawczo-rozwojowym, a przez to innowacyjnych. Co oczywiste, owe stereotypy są daleko idącymi uproszczeniami. Wielce obiecujący jest bowiem trend pobudzania postaw i zachowań przedsiębiorczych w wielkich organizacjach gospodarczych. Pozwalają na to współczesne metody organizacji i zarządzania korporacjami i innymi organizacjami dużej skali. Ich zastosowanie pozwala na wykorzystanie ogromnych, stosunkowo łatwo dostępnych rezerw rozwojowych. Jeszcze większe perspektywy otwiera pobudzanie przedsiębiorczości w organizacjach nie będących przedsiębiorstwami, na przykład w organizacjach *non profit*. Zaszczepienie w nich ducha przedsiębiorczości pozwala na generalne przewartościowanie dotychczasowych metod ich rozwoju, otwierając zupełnie nowe możliwości.

Nie mniejsze perspektywy stwarza szersze wykorzystanie potencjału innowacyjności. Wymóg wyróżnienia się we współczesnej gospodarce, uznanie unikatowości za kluczowy czynnik sukcesu w warunkach nasilającej się konkurencji, zmusza do wykorzystywania działań innowacyjnych – we wszystkich możliwych przejawach innowacyjności. Z pewnością nie wystarczają już innowacje techniczne i niewątpliwie nie mogą być one zarezerwowane dla największych organizacji, o największym potencjale badawczo-rozwojowym. Innowacje, nie tylko techniczne, ale i organizacyjne, stają się pożądane czy wręcz niezbędne organizacjom, które dotąd zadowalały się standardowymi, tradycyjnymi metodami działania.

Nowe spojrzenie na przedsiębiorczość i innowacyjność, wskazanie nowych metod ich zastosowania to poważne wyzwanie dla współczesnej nauki. Szczególnie ważne jest nie tylko strategiczne, syntetyczne potraktowanie każdego z tych zjawisk, ale zwłaszcza próby ich integracji. Intencją organizatorów konferencji jest właśnie łączne rozpatrywanie problemów innowacyjności i przedsiębiorczości w celu zidentyfikowania ich związków i współzależności. Bez względu na to, iż in-

nowacyjność i przedsiębiorczość często traktowane są jako postawy i działania alternatywne, w praktyce znakomicie się dopełniają, a wręcz warunkują. Trudno dziś mówić o innowacyjności nie popartej postawami przedsiębiorczyimi. Równie trudno wyobrazić sobie współczesną przedsiębiorczość nie opartą na podstawach innowacyjności. Tylko powiązanie innowacyjności z przedsiębiorczością daje szansę na efekt synergii. Tworzenie pomostów między obu procesami w celu zwiększenia ich skuteczności jest jednym z głównych celów konferencji.

Podstawy innowacyjności, przedsiębiorczości i ich wzajemnych związków rozpatrywane są w ramach konferencji w kilku blokach tematycznych. Po pierwsze, analizowane są ogólne uwarunkowania przedsiębiorczości i innowacyjności w kontekście współczesnych problemów zarządzania. Wydaje się, iż współczesne zarządzanie rzuca nowe światło na przedsiębiorczość i innowacyjność, umożliwiające intensyfikację każdego z tych procesów, a zwłaszcza ich wzajemne współgranie.

Drugi blok tematyczny dotyczy zidentyfikowania wpływu, z jednej strony globalizacji, a z drugiej – regionalizacji, na postawy przedsiębiorcze i strategie przedsiębiorstw. Nie ulega wątpliwości, że w nowym kontekście pojawiają się nowe oczekiwania wobec strategii sukcesu, wymuszając ewolucję działań przedsiębiorczych – dezaktualizując część dotychczas skutecznych metod działania.

Trzeci obszar tematyczny dotyczy instytucjonalnych i regionalnych uwarunkowań innowacyjności i konkurencyjności. Zintegrowane spojrzenie na poszczególne procesy i wykorzystywanie efektów synergii znajduje odzwierciedlenie także w sposobie realizacji poszczególnych procesów rozwojowych. Szczególnie cenne wydaje się w tych warunkach współdziałanie strategiczne, występujące nie tylko między przedsiębiorstwami, ale i pomiędzy nimi a instytucjami wspomagającymi przedsiębiorczość.

Ostatni blok tematyczny dotyczy specyficznego i często niedocenianego aspektu innowacyjności, jakim są ekoinnowacje. W warunkach poszukiwania nowych płaszczyzn innowacyjności, w konfrontacji z coraz wyższymi wymaganiami ochrony środowiska, wydaje się to wyjątkowo obiecującym i perspektywicznym kierunkiem rozwoju innowacji.

Organizatorzy konferencji mają nadzieję, iż przygotowane opracowania naukowe i dyskusja nad nimi dostarczą wielu cennych impulsów do rozwoju nauki, przynosząc satysfakcję uczestnikom konferencji oraz przyczyniając się do rozwoju dyscypliny naukowej.